

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Ruszthy Gyula ügyvéd (....) által képviselt felperes neve (....) felperesnek, dr. Balázs Gábor ügyvéd (....) által képviselt I.rendű alperes neve „va” (....) I. rendű, és a perben nem védekező .... (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen, számadási kötelezettség megállapítása és hasznosítási díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2006. november 29. napján kelt, 8.P.29.751/2004/60. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 61. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

részítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezéssel támadott rendelkezéseit részben megváltoztatja és az I. rendű alperest terhelő marasztalási összeget 15.503.543 (Tizenötmillió-ötszázháromezer-ötszáznegyvenhárom) Ft-ra leszállítja, egyebekben helybenhagyja.

Köteles az I. rendű alperes 15 nap alatt a felperesnek 263.000 (Kettőszázhatvanháromezer) Ft másodfokú részperköltséget megfizetni.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illetékből a felperes 244.700 (Kettőszáznegyvennégyezer-hétszáz) Ft-ot, az I. rendű alperes 1.289.000 (Egymillió-kettőszáznyolcvankilencezer) Ft-ot, a fellebbezési illetékből a felperes 244.700 (Kettőszáznegyvennégyezer-hétszáz) Ft-ot, az I. rendű alperes 930.200 (Kilencszázharmincezer-kettőszáz) Ft-ot köteles megfizetni az államnak külön felhívásra.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság a részítéletében megállapította, hogy az I.r. alperest a felperessel kötött 1993. március 10-én kelt megállapodás alapján is 2002. január 1-től 2005. december 31-ig terjedő időre számadási kötelezettség terheli a ... gyógyhatású termék hasznosítására vonatkozóan. Kötelezte az I.r. alperest, hogy

15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 25.562.057 Ft-ot és az összeg után 2004. január 1. napjától a kifizetésig terjedő időre járó mindenkor törvényes mértékű kamatot, valamint 1.000.000 Ft részperkölséget. Az ítéleti rendelkezést 5.979.735 Ft erejéig előzetesen végrehajthatóvá nyilvánította.

A lényegi tényállás szerint a felperes 33,33 %-ban tulajdonosa az Országos Gyógyszerészeti Intézetnél .... számon nyilvántartásba vett ... elnevezésű gyógyhatású terméknek. A termék előállítását az I.r. alperes végzi, a forgalmazását a II.r. alperes bonyolítja. A felperes tulajdoni részesedése alapján a termék forgalmazásából eredő árbevétel után járó - tulajdoni hányadának megfelelő - részesedését eddig a jelen per I.r. alperesével szemben indított peres eljárásokban meghozott jogerős ítéleti rendelkezések alapján kapta kézhez a 2001. december 31. napjáig terjedő időszakra. Ezt követően az I.r. alperes - felhívás ellenére - nem számolt el és nem teljesített a felperes felé.

Az elsőfokú bíróság a felperesnek az I.r. alperessel szemben a számadási kötelezettség megállapítása és a ... gyógyhatású termék hasznosítása után járó, 2002. január 1. napjától 2005. december 31. napjáig terjedő időszakra vonatkozó, összesen 25.562.057 Ft díj és annak középátlagos időponttól járó törvényes kamata megfizetése iránt előterjesztett keresetét a Pp. 213. §-ának (2) bekezdése alapján részítélettel bírálta el, és azt megalapozottnak találta.

Az elsőfokú bíróság a felperesnek az I.r. alperest a ... termék hasznosítása tekintetében terhelő számadási kötelezettség megállapítására irányuló keresetét a Pp. 123. §-a alapján teljesíthetőnek látta, figyelemmel arra, hogy e kereseti kérelem tekintetében a jogszabály nem kíván meg olyan további feltételek fennállását, mint az egyéb megállapítási keresetek esetében. Annak ellenére, hogy az alperes e kötelezettségét nem vitatta, azért találta alaposnak ezt a kereseti kérelmet, mert a felek között folyamatban volt peres eljárásokban még nem született olyan ítélet, amely a rendelkező részben mondaná ki, hogy az I.r. alperesnek a ... termék hasznosítása tekintetében a felperes, mint tulajdonostárs felé a számadási kötelezettsége folyamatosan fennáll, emellett a felperes igazolta, hogy az alperes önként nem hajlandó e kötelezettségének eleget tenni.

Az I.r. alperes marasztalására irányuló keresetet is megalapozottnak találta az elsőfokú bíróság. Az I.r. alpereshez a perbeli időszakban (2002. január 1 - 2005. december 31.) befolyt árbevétel és a felperest, mint a ... termék 33,33 %-ban tulajdonosát ebből megillető hasznosítási díj mértékét a perben kirendelt ... kiegészítő szakvéleménye alapján állapította meg.

Az alperes által kifogásolt, a ... termék hasznosításából eredő bevételek között elszámolt tételekkel, a kölcsönügylettel és a fóliák értékesítéséből származó bevétellel kapcsolatos iratokat a kereset szempontjából érdektelennek tekintette. Kifejtette, hogy a számlamásolatok nem voltak egyértelműek, sőt a kölcsönszerződéssel kapcsolatos kifizetésre vonatkozó számlamásolatok kifejezetten félrevezetőek. Ugyanis ha az I.r. alperes kölcsönt adott a perben nem

álló feleken kívüli személynek, akkor a visszafizetés jogcímének a számlamásolatokból ki kellett volna tűnnie, ehelyett azonban a számlákon fordított pozícióban jelent meg az I.r. alperes. A fóliaértékesítésekkel kapcsolatos iratot illetően pedig azt állapította meg, hogy olyan értékesítésre vonatkozik, amely a peresített időszakot jóval megelőzően megkötött szerződés időpontjára utal.

Rögzítette, hogy a kiegészítő szakértői véleményben az évenkénti, ezen belül negyedévenkénti bontásban világosan táblázatba rendezett adatok nyomon követhetőek és számszakilag is ellenőrizhetőek.

Ismertette, hogy a könyvszakértő a felperesi igény szerint az árbevétel és a közvetlen önköltség (előállítási költség) különbözeteként meghatározható, ún. bruttó profit, és az alperesi igény szerint a közvetlen önköltségen túl a termelés egyéb, közvetett költségeinek figyelembe vételével, az ún. számvetési profit alapján, továbbá a felperes kérésére az inflációt követő bruttó profit összege alapján is elvégezte a számításait.

Az elsőfokú bíróság az ún. bruttó profit alapján meghatározott díjalap után számított és ebből a felperest a tulajdoni hányada alapján megillető hasznosítási díj összegét fogadta el, kifejtve, hogy az adott termékből befolyt árbevétel és a termék előállításával közvetlenül összefüggő önköltség (előállítási költség) különbözete az, amely alapján a termék hasznosításából járó díj meghatározható, és ez oszlik meg a felperes és az I.r. alperes között.

Megállapította, hogy az alperesnél felmerülő ún. közvetett költségek (az igénybe vett szolgáltatások értéke, az anyag- és személyi jellegű ráfordítások, az értékcsökkenési leírás, stb.) nem tartoznak szorosan a ... előállításához és forgalmazásához, ezekről a felperesnek nem is volt tudomása. Az I.r. alperes pedig olyan körülmények között, hogy a cégnyilvántartás szerinti a tevékenységi köre széles és bővült is, nem bizonyította, csak előadást tett arra, hogy kizárólag a Selenor gyártásával foglalkozik.

Kiemelte a szakértői véleményből, hogy bár az I.r. alperesnek a jogszabály szerint nem kellett önköltség számítási szabályzatot készíteni, mégis valamilyen előzetesen elfogadott belső rendező elvek szerinti kalkuláció nélkül az alperesi termékhez egyedileg hozzákapcsolható tételek összecszerűségi igénye, különösen az egyéb ráfordítások tételcsoporton belül, utólag csak vitára alapot adóan rekonstruálható.

Rámutatott arra, hogy az alperesnek kellett volna bizonyítania, milyen költségei merültek fel, amelyekből a megfelelő hányadot a felperesnek is vállalnia kell. Nyilvánvalónak tartotta, hogyha az I.r. alperesnél egyetlen termék előállítása folyik, nem kell külön postai, telefonköltségeket, ügyviteli díjakat és üzletszerzési díjakat szerepeltetnie egyéb ráfordítás címén, ugyanakkor minderre az alperes magyarázattal sem szolgált.

Az ítélet ellen az I.r. alperes fellebbezett. A másodfokú tárgyaláson pontosított kérelme szerint az elismert összegben felüli marasztalás tekintetében elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

A számadási kötelezettség megállapítására vonatkozó részítéleti rendelkezés megváltoztatását és az erre irányuló kereset elutasítását is kérte azzal az indokkal, hogy ennek megállapítására okot nem adott, a bírósági ítéleteket követően e kötelezettségét már nem vitatta.

A marasztalásra irányuló részítéleti rendelkezés összecszerűsége körében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy önmagában az előállítás még nem elegendő a bevétel eléréséhez, hiszen a készítményt meg kell ismertetni a fogyasztókkal és el is kell juttatni hozzájuk. A marketing-, a kiszállítás és az értékesítés megszervezésével kapcsolatos költségeket is ő fizette meg. Részletesen ismertette a bér munkában legyártott termékkel kapcsolatban felmerülő szervezési, ellenőrzési, adminisztrációs és egyéb feladatait, amelyekkel kapcsolatban telefon, iroda- és raktárbérlet, gépkocsi használat, bér- és járulékos költségek merültek fel.

Hangsúlyozta, hogy a felek között a korábbi hasznosítási időszakra vonatkozó elszámolás során jogerős ítéletében nyert megállapítást, miszerint az ún. közvetett vagy működési költségek elszámolhatók. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a gazdasági társaság valamennyi tevékenysége folyamatosan, szigorú számadási bizonylatokkal könyvelt. Kizárólag olyan költséget számolhat el, amely a tevékenységével összefüggésben merült fel és az általa elvégzett tevékenységről számlát kell kiállítania. Állította, hogy az általa végzett tevékenység részletesen és kimerítően dokumentálva van a könyvszakértő részére átadott könyvelési anyagban, amelyből egyértelműen megállapítható, hogy a perbeli termékkel összefüggnek.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az általa indítványozott kérdést nem tette fel a szakértőnek, és a szakvélemény kiegészítése iránti bizonyítási indítványát elutasította. Így nem tett eleget azon kérésének, hogy - a korábbi perekhez hasonló módon - külön számoltassa ki az üzemi költségeket is. A másodfokú tárgyaláson - az elsőfokú eljárásban tett indítványának megfelelően - kérte a perben kirendelt szakértő véleményének kiegészítését a ... termékkel kapcsolatban felmerült általános üzemi költségekkel számított díjalap meghatározására.

Vitatta, hogy a cégnyilvántartásban meghatározott tevékenységi körei bővültek volna, és ebből egyébként is az következne, hogy a perbeli készítményen kívül más tevékenységgel is foglalkozott.

A felperes a részítélet helybenhagyását kérte.

Azt hangsúlyozta, hogy a szakértő az I.r. alperest a szakvélemény elkészítéséhez szükséges releváns adatok közlésére és igazolására hívta fel, így minden olyan adatot, bizonylatot megvizsgált, amelyet az alperes részére átadott. Az I.r. alperes tudatosan nem tette lehetővé, hogy a közvetlen előállítási, gyártási költségeket meghaladó költségeit és azok indokoltságát ő, illetve a szakértő megvizsgálja. Az ún. számviteli profit pedig kizárólag könyvelési adatokon alapul, amelyek bizonylati alátámasztása nem történt meg.

Megalapozatlannak tartotta az olyan általános üzemi költségek elszámolását, amelyeket az alperes nem igazolt. Szerinte nem annak van jelentősége, hogy az I.r. alperes egy vagy több termék gyártásával foglalkozik, hanem annak, hogy a perbeli termék gyártásához milyen igazolt költségek tartoznak. Közismert tényként utalt arra, hogy a cégek általános üzemi költségeinek jelentős része magáncélú használatához kapcsolódik.

Álláspontja szerint miután az I.r. alperes termelői áron adja át a terméket a II.r. alperesnek, ezen árbevéttel szemben csak a gyártási költségek számolhatók el. A további költségek felszámítását azért is indokolatlannak tartotta, mivel ő feltalálónaként kizárólag a gyártási tevékenységből származó haszonból részesedik.

Összehasonlítva az 1998. májustól 2005. decemberig terjedő elszámolási időszakra a Selenor árbevéttel szembe állított költségeket, azt látta megállapíthatónak, hogy az alperes egyre növekvő, irreális költségeket kíván elszámolni azzal a céllal, neki minél alacsonyabb összegű díjhányad jusson.

Az alperes fellebbezése kisebb részben alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság részítéletét a fellebbezés keretei között bírálta felül. Az elsőfokú bíróságnak az alperes elismerése folytán a marasztalási összegből előzetesen végrehajthatóvá nyilvánított 5.979.735 Ft tekintetében hozott döntése fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett.

A fellebbezés a számadási kötelezettség megállapítására és a fennmaradó 19.582.322 Ft marasztalási összeg tekintetében hozott részítéleti rendelkezést támadta, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú részítélettel ebben körben foglalkozott.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a Pp. 123. §-ának rendelkezése alapján - amely csak a megállapításra irányuló egyéb keresetek tekintetében tartalmaz feltételeket - akkor is helye van a számadási kötelezettség megállapításának, ha az alperes az elszámolási kötelezettségét a perben elismeri. Helyesen indokolta meg ezen felül e megállapítási kereset megalapozottságát is, amelyet a másodfokú bíróság szükségtelennek tart megismételni, csupán azt emeli ki, hogy e kereseti kérelem tekintetében az I.r. alperes a perre okot adott.

A fellebbezéssel támadott marasztalási összeg tekintetében a másodfokú bíróság elfogadta az I.r. alperesnek a szakértői vélemény kiegészítésének szükségességére vonatkozó érvelését. A másodfokú eljárásban az I.r. alperes indítványára a másodfokú bíróság a ... részéről eljáró ... igazságügyi könyvszakértőt a tárgyaláson meghallgatta és elrendelte a szakértő véleményének kiegészítését abból a célból, hogy az ún. bruttó profit alapján számított, a termék előállításához közvetlenül kapcsolódó költségeken felül elszámolható-e az ún. általános üzemi költség (közvetett költség) címén egyéb kiadások is.

A fellebbezési érvelés kapcsán csupán utal arra a másodfokú bíróság, hogy a felek között folyamatban volt korábbi perben hozott ítélet nem általánosan és a jövőben is irányadó elvet rögzített a felek közötti elszámolásra vonatkozóan. Mindig az adott elszámolási időszakban az I.r. alperes által végzett gazdasági tevékenységhez igazodóan kell mérlegelni és megítélni a Selenor termék előállításából elért árbevételből elszámolható költségek körét.

A szakértő az előírt feladatának megfelelően összeállítást készített a perbeli időszakra vonatkozóan (2002. január 1-től 2005. december 31-ig) az alperesi cég főkönyvi kivonata alapján a működése során felmerült költségekről, kiadásokról, azokat költségnemenként szerepeltetve és a főkönyvi számra utalva.

Az alperes által átadott, a perbeli elszámolási időszakra vonatkozó - most már - valamennyi bizonylat alapján megállapította, hogy bizonyos költséghelyek tartalma az elszámolás szempontjából vagy analitikus kimutatás hiányában nem határozhatók meg egzakt módon, vagy azok a bizonylatok tartalma miatt nem kapcsolhatók a termékhez (a bizonylaton semmilyen utalás nem található a ...ra). Ezek: az üzemanyag költségek; az irodaszer, nyomtatvány, szakkönyv; az irodai javítás, karbantartás; a posta, telefon; az oktatás; az irodai különféle igénybevett szolgáltatások; a fuvar költség; a tartós bérlet; a reprezentáció; a kiküldetési díj; az útiköltség; a kisértékű eszköz azonnali értékcsökkenés elszámolása; a terv szerinti amortizáció; az egyéb szolgáltatások; az élet- és nyugdíjbiztosítás. Bírói mérlegelés körébe utalta az iroda és műhelybérleti díj, az üzletszerzési díj, a bérköltség és a bérjárulékok tételeket.

Éves bontásban, világosan követhető táblázatban mutatta ki a főkönyvi kivonat költségadatait, ennek alapján az alaptevékenység éves árbevételét, és külön-külön kimunkálta a főkönyvi kivonat költségadatai szerinti, az általa elfogadhatónak tartott, a bírói mérlegelés körébe vont és a felperes által elfogadott költségtételek levonásával a felperest illető dijhányadot. Eszerint a felperest megillető díjat a peresített időszakra a könyvelési adatok alapján 5.981.479 Ft-ban, saját számítása alapján 23.954.492 Ft-ban, a bírói mérlegelés tételeinek elfogadásával 14.364.422 Ft-ban, a felperes által elfogadott tételek figyelembe vételével 23.961.491 Ft-ban határozta meg.

A másodfokú bíróság a kiegészített szakvéleményt aggálytalannak tartotta és döntésének alapjául fogadta el.

A Pp. 206. §-ának (1) bekezdése értelmében a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.

A felek előadása és a bizonyítékok egybevetése, valamint azok mérlegelésével a főkönyvi kivonat költségadatai alapján az árbevételből a szakértő által elfogadhatónak tartott - és túlnyomórészt a felperes által is elfogadott - költség tételek levonásán túl a másodfokú bíróság - részben egyetértve az I.r. alperes érvelésével - az általános üzemi költségéből is elszámolhatónak látott bizonyos költségeket. Ezeket a kiadásokat a szakértő a bizonylatokból feltárta, csupán azok tartalma, illetőleg a kimutatás hiánya miatt nem tudta összefüggésbe hozni a perbeli termékkel. A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy ezek a kiadások a szakértő által levonásba helyezett és a bírói mérlegelés körébe vont, a másodfokú bíróság által is elfogadott költségekkel együtt szükségesen merültek fel annak a háttér infrastruktúrájának a fenntartásához, amely a termék előállításához szükséges alperesi tevékenység végzéséhez indokolt.

A másodfokú bíróság az I.r. alperesnek a termék előállítása során a szervező, ügyintéző, azaz alapvetően irodai jellegű tevékenységhez indokolt és ésszerű költségeket mérlegeléssel az irodaszer, nyomtatvány, szakkönyv (5121 könyvelési tétel), valamint a posta, telefon (523 könyvelési tétel) költségeket látta elfogadhatónak. (2002. évben 67.154 Ft + 740.884 Ft, 2003. évben 129.237 Ft + 452.651 Ft, 2004. évben 136.543 Ft + 490.758 Ft, 2005. évben 78.028 Ft + 311.004 Ft)

A szakértői vélemény szerint a bírói mérlegelés körébe utalt tételek közül a másodfokú bíróság mérlegeléssel a következő tételeket látta elszámolhatónak a perbeli termék előállításához kapcsolódó ún. közvetett vagy általános üzemi költség címen.

Az iroda és műhely bérleti díjak (521 könyvelési tétel) közül az I.r. alperesnek a ...-vel a .... szám alatti ingatlanra kötött bérleti szerződése alapján elfogadta a másodfokú bíróság a szakértői kiegészítő véleményben az évenkénti bontásban beállított költségeket. (2002. évben 564.078 Ft, 2003. évben 621.435 Ft, 2004. évben 599.198 Ft, 2005. évben 660.970 Ft)

Az I.r. alperesnek a cég ügyvezetőjével, ..., annak ... szám alatti lakása egyik szobájának bérlete tárgyában kötött szerződés alapján kifizetett iroda bérleti díj elszámolását a másodfokú bíróság indokolatlannak tartotta, figyelemmel arra, hogy az I.r. alperes tevékenységének ellátása nem teszi szükségessé két iroda helyiség fenntartását, és a peradatokból megállapíthatóan az .... „va” székhelye is ugyanezen a címen volt található. Ugyancsak nem látta elszámolhatónak a másodfokú bíróság a II.r. alperes raktárának bérleti díját. Az annak alapjául szolgáló bérleti szerződés nem került csatolásra, csupán számla áll rendelkezésre, továbbá

az I.r. alperes által gyártatott termék kizárólagos forgalmazójánál való raktározás esetlegesen felmerülő költségek nem a termék előállításához, hanem annak forgalmazásához kapcsolhatók, hiszen a forgalmazó üzleti érdekeltiségének és a forgalmazáshoz kapcsolódó kockázat körébe esik a termék tárolásának igénye, illetőleg időtartama. Gazdaságilag is ésszerűtlen a termék kizárólagos forgalmazójának a saját raktárában tartott termék tekintetében a termék előállítója részéről raktárbérleti díjat fizetni, aki azt értékesítésre adja át a kizárólagos forgalmazónak.

A bérköltség és az ahhoz kapcsolódó bérjárulékok (541 és 561, 562, 563, 564 könyvelési tételek) elszámolhatóságát indokoltnak látta a másodfokú bíróság. A gazdasági társaság munkavégzéssel biztosítja a - gyártóval, forgalmazóval való kapcsolattartás, ügyintézés, a cég irodájának működtetése körébe eső - feladatai ellátását. A termék gyárttatásához szükséges szervező, intéző tevékenység tekintetében nem várható el, hogy az ezzel járó munkát a gazdasági társaság ügyvezetője, illetőleg tagja ellenérték nélkül végezze. Ezek a költségek 2002. évben 1.080.000 Ft + 415.800 Ft, 2003. évben 1.800.001 Ft + 644.400 Ft, 2004. évben 2.118.000 Ft + 750.936 Ft, 2005. évben 2.316.000 Ft + 851.686 Ft.

Az üzletszerzési díj, üzletkötői jutalékok (5292 könyvelési tétel) elszámolhatóságát nem fogadta el a másodfokú bíróság, részben mert 2000. március 31-én létrejött kereskedelmi szerződés alapján az I.r. alperes által előállított terméknek van kizárólagos magyarországi forgalmazója, a II.r. alperes. Ilyen körülmények között a forgalmazással, illetőleg annak bővítésével kapcsolatban felmerülő költségek nem vonhatók a termék előállításához kapcsolódó, I.r. alperes tevékenységét érintő közvetett költségek körébe.

Másrészről az üzletszerzési díj elszámolásának indokoltságát az e körben csatolt iratok sem támasztották alá, nem derül ki, hogy azok mely termékekkel kapcsolatban keletkeztek. A .... és a .... feladata a csatolt megbízási szerződések alapján a megbízó I.r. alperes által „belföldön és külföldön” előállított „termékek” menedzselése, forgalomnövekedésének elősegítése, újabb forgalmazók ajánlása volt. Az előbbi céget egy összegű, az utóbbit a „termékek” forgalmához igazodó százalékban meghatározott megbízási díj illette meg. A ...-vel kötött megbízási szerződés tárgyát a csatolt okirat alapján ugyancsak a közelebből meg nem határozott „termékek” képezték. A ...-nek üzletkötői jutalék címén kifizetett összegről pedig szerződés nem, csak számla áll rendelkezésre.

Mindebből a másodfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy az üzletszerzési díjként elszámolt tételek amellet, hogy nem hozhatók közvetlenül összefüggésbe a ... termékkel, azt a felperesi állítást támasztják alá, hogy az I.r. alperes a perbeli elszámolási időszakban más termékkel, illetőleg egyéb irányú tevékenységgel is foglalkozott. Az I.r. alperes által csatolt bizonylatok és egyéb iratok pedig nem támasztották alá azt az állítását, hogy tevékenysége a szóban forgó időszakban csak és kizárólag a ... termék előállítására szorítkozott. Ezért a másodfokú bíróság a mérlegelés eredményeként az alaptevékenység árbevételeiből az általános üzemi



költség címén levonásba helyezett költségtételek (irodaszer, nyomtatvány, szakkönyv; posta, telefon; iroda bérleti díj; bérköltség és bérjárulékok) szakértő által kimunkált összegének az 50 %-át látta elszámolhatónak a Selenor termék előállításával kapcsolatban.

Az alperes által az elért árbevétellel szemben levonásba helyezni kért további költségeket, mint például az üzemanyag, gépkocsi vásárlás, javítás, karbantartás, kiküldetési díj, útiköltség, kísértékű eszköz azonnali értékcsökkenése, terv szerinti amortizáció, stb. a másodfokú bíróság - egyetértve a kiegészítő szakértői véleményben rögzítettekkel - részben azért nem látta elszámolhatónak, mert a bizonylatok tartalma alapján vagy kimutatás hiányában (pl. útnyilvántartás) semmiféle kapcsolatba nem hozható a perbeli termékkel, vagy az adott kiadást nem indokolja az alperesnek a termékkel kapcsolatos tevékenysége. A perbeli elszámolási időszakra teljeskörűen csatolt bizonylatok tartalma alapján az volt megállapítható, hogy nem terhelhető rá egyetlen termékre az alperesi cég valamennyi - a termék előállításával nyilvánvalóan kapcsolatba nem hozható - üzemi költsége.

A fent kifejtettek alapján a perbeli termékhez kapcsolódó általános üzemi költségből a másodfokú bíróság mérlegeléssel azok igazolt, indokolt és arányos részét is elszámolhatónak látta a díjalap meghatározása körében. Ennek megfelelően a szakértő által kimunkált termékhez kapcsolható költségeket, valamint a másodfokú bíróság által mérlegeléssel elfogadott általános üzemi költségek 50 %-át levonva az alaptevékenység árbevételeiből számította a díjalapot. Eszerint a felperes 33,33 %-os tulajdoni hányadának megfelelő díjhányada 2002. évben 5.901.226 Ft, 2003. évben 5.651.445 Ft, 2004. évben 5.053.295 Ft, 2005. évben 4.877.272 Ft, összesen: 21.483.278 Ft. Ebből az összegből a másodfokú bíróság levonásba helyezte az elsőfokú részítélettel megállapított marasztalási összeg 5.979.735 Ft jogerőre emelkedett részét, és megállapította, hogy ezt meghaladóan további 15.503.543 Ft hasznosítási díj illeti meg a felperest.

A másodfokú bíróság a leszállított marasztalási összeg tekintetében is úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított 1.000.000 Ft felperesnek járó elsőfokú részperköltség a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján számított ügyvédi munkadíj összegének megfelelő, ezért annak megváltoztatását nem látta indokoltnak.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú részítélet fellebbezéssel támadott rendelkezéseit a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és az I.r. alperest terhelő marasztalási összeget leszállította, egyebekben helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban mintegy 80 %-ban pervesztes alperes a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján köteles a felperes másodfokú részperköltségének a megfizetésére. A másodfokú bíróság a 19.582.322 Ft fellebbezési pertárgyértékre figyelemmel a pervesztesség-pernyertesség arányában (felperesi pernyertesség:

15.503.543 Ft, alperesi pernyertesség: 4.078.779 Ft) a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontjai, valamint (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjak összeszámításával határozta meg a felperesnek járó 288.600 Ft ügyvédi munkadíjat, amely 68.500 Ft (20%) általános forgalmi adót tartalmaz, értékelve azt is, hogy a felperes a számadási kötelezettség megállapítására vonatkozó részítéleti rendelkezés tekintetében is pernyertes lett. A másodfokú eljárásban az alperes által előlegezett, összesen 127.911 Ft szakértői díjat a pernyertesség-pervesztesség arányában megosztva a felek között és a felperesre jutó veszteségi arálynak megfelelő 25.582 Ft-t levonva a felperesnek járó perköltségből számította az l.r. alperes által fizetendő 263.018 Ft másodfokú perköltséget.

A másodfokú bíróság észlelte, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztott rendelkezni a részítélettel elbírált kereset tekintetében az Itv. 62. § (1) bekezdés j) pontja alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illetékről, ezért annak megfizetéséről a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján határozott. A pernyertesség-pervesztesség arányában kötelezte a feleket a 25.562.057 Ft pertárgyérték alapulvételével a kereseti és a 19.582.322 Ft pertárgyérték alapján - a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt - fellebbezési illeték megfizetésére az Itv. 64. §-án keresztül alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2008. február 19.

. Lesenyei Terézia s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k.  
s.k.  
előadó bíró

Lévainé dr. Szakács Mária  
bíró

A kiadmány hitelül:  
bírósági ügyintéző